

Praktijkleren

De ambities van SBB voor een leven lang ontwikkelen in het mbo

Praktijkleren voor iedereen

De ambities van SBB voor een leven lang ontwikkelen in het mbo

Nederland staat voor enorme uitdagingen. Op dit moment heeft de coronacrisis grote gevolgen voor de economie en arbeidsmarkt. Tegelijk staan we voor belangrijke transities, van vergaande digitalisering en robotisering tot elektrificering en duurzaam gebruik van grondstoffen. Met praktijkleren bieden beroepsonderwijs en georganiseerd bedrijfsleven verenigd in SBB oplossingen voor de vakmensen van de toekomst.

Zelfs de steun- en herstelpakketten van het kabinet kunnen niet voorkomen dat medewerkers worden ontslagen en bedrijven failliet gaan. Al deze getroffenen moeten op zoek naar een nieuwe toekomst. Die toekomst is er! Om de uitdagingen op de arbeidsmarkt tegemoet te treden hebben we alle mensen tenslotte keihard nodig. Zo worden enorme tekorten voorzien in bijvoorbeeld zorg en techniek, onder meer door vergrijzing.

De coronacrisis leidde tot een versnelling in het realiseren van de ambitie van onderwijs en bedrijfsleven voor een leven lang ontwikkelen. Dankzij de tijdelijke financiering voor het actieplan voor stages en leerbanen heeft SBB de eerste stappen kunnen zetten: we werven extra leerbanen voor werkzoekenden en werkenden die hun baan dreigen te verliezen, we sluiten aan bij de mobiliteitsteams in de regio en we ontwikkelen extra mbo-certificaten die relevant zijn voor de arbeidsmarkt.

In dit bidbook geven we aan wat nodig is om deze en aanvullende dienstverlening voor werkenden en werkzoekenden structureel te behouden, juist ook voor de periode na de coronacrisis. Deze ambitie vergt ook inzet van scholen, sociale partners en de overheid, waarmee wij op zowel landelijk niveau als in de regio graag samenwerken. Door met elkaar de schouders te zetten onder een leven lang ontwikkelen helpen we werkend Nederland aan een kansrijke toekomst.

10 miljoen euro

Voor SBB vraagt het uitbreiden van de huidige wettelijke taken naar volwassen werkenden en werkzoekenden een structurele jaarlijkse investering van 10 miljoen euro. Een belangrijke schakel tussen alle initiatieven om van leven lang leren een succes te maken. En een investering die eraan bijdraagt dat vakmensen zich daadwerkelijk een leven lang blijven ontwikkelen.

Adnan Tekin,
voorzitter SBB

**Ineke Dezentjé
Hamming-Bluemink,**
vicevoorzitter SBB

“Leren stopt niet na het behalen van een diploma”

Het kabinet – en niet alleen het kabinet – vindt het belangrijk dat iedereen meedoet, bij voorkeur door het behalen van een volledig diploma. Vervolgens is het van belang dat iedereen blijft meedoen en zich een leven lang ontwikkelt. SBB kan als samenwerkingsorganisatie van beroepsonderwijs en bedrijfsleven helpen om dat voor elkaar te krijgen: met leren in de praktijk.

Hoe kunnen we de mbo-infrastructuur en de producten en diensten van SBB óók inzetten voor een leven lang ontwikkelen van volwassenen? Met de positionpaper ‘De kracht van praktijkleren in het mbo’ brachten onderwijs en bedrijfsleven begin 2020 in kaart wat er de komende jaren moet gebeuren om met elkaar te zorgen dat mbo-vakmensen meedoen en blijven meedoen. De positionpaper telt tien concrete voorstellen.

In de positionpaper ‘De kracht van praktijkleren in het mbo’ beschrijft SBB tien concrete, samenhangende voorstellen voor een leven lang ontwikkelen van volwassenen. We willen die realiseren, omdat de huidige crisis duidelijk maakt dat we middels beroepsonderwijs en praktijkleren nieuw perspectief kunnen bieden aan juist diegenen die nu buiten de boot dreigen te vallen. Wilt u nog eens nalezen hoe? De positionpaper is te vinden op: s-bb.nl/praktijkleren. Blader door de pdf of lees de interviews met experts op onze website.

“De kracht van praktijkleren in het mbo”

1
Ontwikkel een informatieve website of digitale tool voor volwassenen
Van opleidingsinformatie tot beroepsperspectief

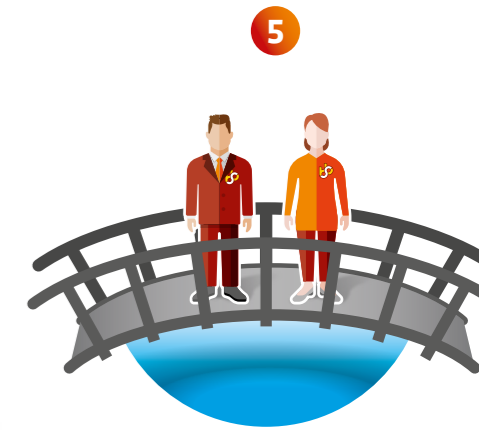
2
Benut de kwalificatiestructuur ook voor volwassenen
Diploma's en certificaten met landelijke waarde

3
Waardeer kennis en ervaring
Nóg gericht opleiden

4
Stimuleer praktijkleren voor volwassenen
Voor werkenden en werkzoekenden

5
Gebruik de adviseurs in het land om de link te leggen tussen bedrijfsleven en onderwijs
Verbinden van vraag en aanbod

10 concrete samenhangende voorstellen voor een leven lang ontwikkelen van volwassenen

s-bb.nl/praktijkleren

6
Zorg voor flexibel en behapbaar onderwijs voor volwassenen
Inclusief de mogelijkheid om te stapelen tot een diploma

7
Zorg voor fysieke of digitale loopbaanloketten
Drempelverlagend - voor advies en begeleiding op maat

8
Breng kennis en vaardigheden beter in beeld
Skills voor een hele loopbaan

9
Ontwikkel een persoonlijke periodieke arbeidsmarktscan
Inzicht in inzetbaarheid

10
Voer leerrechten in voor volwassenen
Overheid (mede)financiert om- en bijscholing

Praktijkleren voor iedereen

“

Mensen stimuleren om zelf regie te nemen op loopbaan en hun leven.

Stagemarkt.nl

KiesMBO.nl

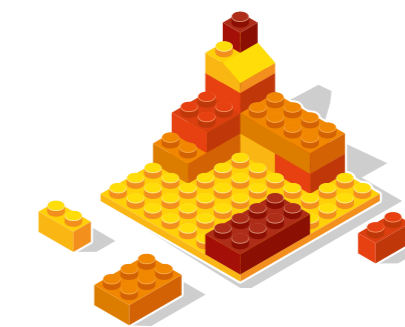

Leerbanenmarkt.nl

Naar een flexibel gebruik van de kwalificatiestructuur

Het mbo is gebaseerd op een landelijke kwalificatiestructuur die door onderwijs en landelijk georganiseerd bedrijfsleven samen wordt vastgesteld. Meer dan zestig publiek gefinancierde en meerdere privaat bekostigde onderwijsinstellingen bieden binnen deze kwalificatiestructuur een breed palet aan mogelijkheden, ook voor volwassenen. Zo kent het mbo vier opleidingsniveaus en kan de student kiezen tussen dagonderwijs en leren in de praktijk. De structuur wordt ingezet voor mbo-diploma's, mbo-certificaten en praktijkverklaringen – allemaal met civiel effect.

De partners binnen SBB zien mogelijkheden om nog meer onderdelen van de kwalificatiestructuur geschikt te maken voor flexibel, modulair onderwijs voor volwassenen. Zeker in kanssectoren waar de vraag naar om- en bijscholing groot is willen we mbo-certificaten onder de aandacht brengen en nieuwe certificaten ontwikkelen naast de mogelijkheden voor trajecten gericht op versneld behalen van een diploma. Daarnaast vinden we het belangrijk om de verbinding te leggen met andere opleidingen voor volwassenen, zoals via branches en het nonformele onderwijs. Zo maken we opscholing en bijscholing toegankelijker voor werkenden en werkzoekenden.

“Mbo-certificaat voor leven lang ontwikkelen”

Een voorbeeld dat we graag verder uitrollen zijn de mbo-certificaten voor een leven lang ontwikkelen. In een succesvolle pilot sloegen thuiszorgorganisatie HWW Zorg en ROC Mondriaan de handen ineen om medewerkers te scholen voor een onderdeel van de niveau3-opleiding Verzorgende IG. Deze vakmensen mogen nu meer taken vervullen, leren verder door en krijgen daarvoor ook financiële waardering.

Voor een aantal mensen is het behalen van een volledig mbo-diploma of een entreeopleiding (nog) een stap te ver. Ook voor hen kunnen delen van een kwalificatie geschikt zijn. Zo volgde een aantal volwassenen bij de Sligro op de werkvloer een aantal onderdelen van een mbo-opleiding. Voor de werkprocessen die zij nu beheersen kregen ze een praktijkverklaring. Dit succes draagt bij aan hun inzetbaarheid en motiveert om verder te leren.

“Praktijkverklaring motiveert verder leren”

250.000 erkende leerbedrijven

Nederland kan rekenen op 250.000 erkende leerbedrijven met enthousiaste, ervaren praktijkopleiders die samen met mbo-scholen dagelijks 500.000 vooral jonge mensen opleiden. Door stages en leerbanen aan te bieden leveren zij een belangrijke bijdrage aan de toekomst van het vakmanschap. Een groot aantal van deze leerbedrijven is bereid ook zijinstromers te begeleiden. Veel bedrijven en branches zijn nu al actief om het zittend personeel en mensen die nog aan de zijlijn staan opleidingskansen te bieden.

SBB ziet uitstekende kansen om praktijkleren voor werkenden en werkzoekenden bij leerbedrijven te verruimen. Wij hebben meer dan 400 adviseurs praktijkleren door het hele land, die onderwijs en bedrijfsleven ondersteuning bieden. Zo werven ze extra stages en vooral leerbanen die we – gemakkelijk doorzoekbaar per postcode – op Stagemarkt.nl en Leerbanenmarkt.nl beschikbaar stellen.

Uit de startblokken met het actieplan voor stages en leerbanen

Als geen ander kunnen de adviseurs van SBB de deskundigheid van praktijkopleiders bevorderen, zoals met leaflets, workshops en webinars over het begeleiden van volwassenen op een stage of leerwerkplek of bij praktijkleren in het mbo. Bovendien brengen we samen met gemeenten, UWV, sociale partners en mbo-scholen vraag en aanbod bij elkaar. Vanuit SBB leveren ze samen met onderwijs en (georganiseerd) bedrijfsleven een belangrijke bijdrage om te zorgen dat studenten een goede plaats vinden op de arbeidsmarkt.

SBB is al uit de startblokken. In maart 2020 gingen we aan de slag met het actieplan voor stages en leerbanen, waarvoor we tijdelijke financiering ontvingen van het kabinet. Beroepsonderwijs en (georganiseerd) bedrijfsleven komen samen in actie om de knelpunten op de stage- en leerbanenmarkt zoveel mogelijk weg te nemen. Dat geldt voor jonge studenten, maar óók voor werkenden en werkzoekenden.

“Trends en ontwikkelingen in beeld”

SBB doet, samen met sectoren, ook onderzoek naar de arbeidsmarkt. Kwalitatief onderzoeken we bijvoorbeeld trends en ontwikkelingen in beroepen. Kwantitatief brengen we de kans op stages, leerbanen en werk in beeld. Die informatie voor jongeren op het vmbo en mbo – per sector en regio – willen we ook ontsluiten en beschikbaar stellen voor volwassen werkenden en werkzoekenden én voor onze partners.

Met feiten en cijfers over kansrijke sectoren op de arbeidsmarkt en passende mogelijkheden voor praktijkleren en stages en leerbanen in het mbo geven we inzicht in vraag en aanbod bij leerbedrijven voor werkenden en werkzoekenden. Tijdens de coronacrisis zien we grote verschillen tussen kansrijke sectoren en regio's. Met een prognosetool brengen we de effecten op beroepen in het mbo ook op de lange en middellange termijn in beeld.

“Inzicht in kansen voor volwassenen”

Feiten en cijfers voor werkenden en werkzoekenden

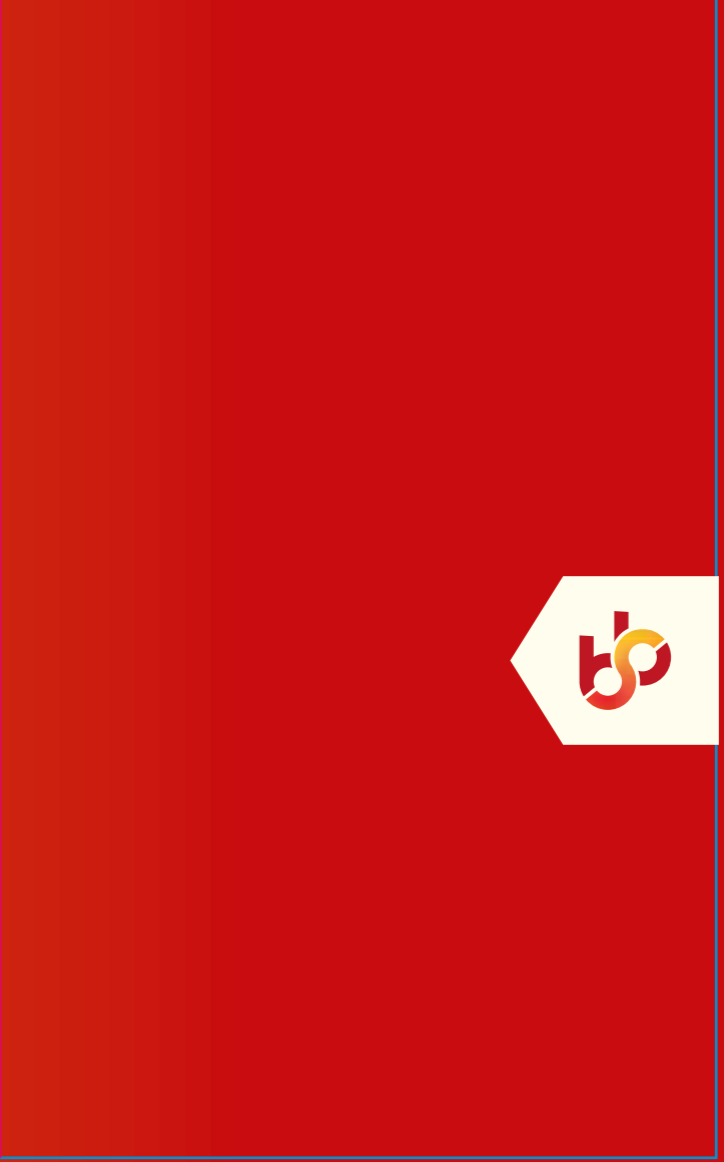

Daadwerkelijk een leven lang ontwikkelen

De sleutel om een leven lang ontwikkelen een impuls te geven hebben wij als partners in het mbo al in handen. De producten en diensten die we aanbieden voor het initiële beroepsonderwijs willen we óók inzetten voor de grote groep van werkenden en werkzoekenden – in aanvulling op bestaande initiatieven van scholen, sociale partners en de overheid voor bij- en omscholing in het mbo.

Voor SBB betekent dit dat 10 miljoen euro aan structurele middelen nodig is om de huidige wettelijke taken voor jonge mbo-studenten uit te breiden naar volwassen werkenden en werkzoekenden: een jaarlijkse investering die eraan bijdraagt dat vakmensen zich daadwerkelijk een leven lang kunnen blijven ontwikkelen.

De deur staat open

Als beroepsonderwijs en (georganiseerd) bedrijfsleven verenigd in SBB zijn we ervan overtuigd dat we met onze voorstellen een samenhangend pakket van concrete acties te bieden hebben. Wij nemen graag onze verantwoordelijkheid en verzoeken het kabinet om ons de structurele mogelijkheden en financiering te geven, zodat we daadwerkelijk duurzaam aan de slag kunnen.

De eerste oplossingen voor maatwerk voor werkenden en werkzoekenden liggen er: met leren in de praktijk en waardevolle mbo-diploma's, mbo-certificaten en praktijkverklaringen. De deur staat open. Scholing is bij uitstek een instrument om mensen een stap verder te helpen wanneer ze hun baan verliezen als gevolg van corona. Nu is het zaak dat de vakmensen van de toekomst beter voorbereid worden op de toekomst.

SBB is er klaar voor!

Praktijkleren voor iedereen

Dit is een uitgave van

beroepsonderwijs bedrijfsleven

Februari 2021

Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven

Louis Braillelaan 24 • 2719 EJ Zoetermeer • Postbus 7259
2701 AG Zoetermeer • 088 338 00 00 • s-bb.nl